

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik, izide dan poprej.

Stane na leto K 10[—]

1/2 leta 5[—]

1/4 „ 2.50

Posamične številke stanejo 8 vin.

Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravištvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglas in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Naš deželni zbor.

Lepo mirno je začelo delovanje našega deželnega zbora. Dosedanje tri seje so že dokazale, da se je lotil resno dela za ljudstvo. Seje odsekov, ki pridno zborujejo, kažejo istotako delo in skupna konferenca predsednikov odsekov pod predsedstvom deželnega glavarja je pokazala, kako resno se hoče baviti novi deželni zbor z delom v prid cele dežele. Tako dobro delo pa mora imeti pred vsem dobro denarno podlago; drugače se ne da storiti nič. Zahtev dežele je premnogo; da pa bo možno odzvati se vsem zahtevam dežele, treba poskrbeti denarna sredstva potom skrbne in pravilne finančne politike. To so besede, ki jih je spregovoril namestnik princ Hohenlohe v otvoritveni seji. Novi deželni glavar je v isti seji povdarjal, da bo treba prav resno delati za to, da se deželne finance sanirajo. Finance skoro vseh avstrijskih dežel so slabe, posebno slabe so finance naše dežele. Ne bomo se spuščali v obdolževanje, kar je, je; gledati pa moramo, da se prične nova, skrbna, previdna finančna politika in naš najresnejši trud mora iti za to, da se deželne finance sanirajo.

Položaj je silno težak. Potreb in zahtev od vseh strani polno. To reč treba rešiti nujno, ono zopet nujno; nebroj je res nujnih potreb, ali kako odzvati se vsem tem zahtevam in nujnim potrebam, ko pa ni denarnih sredstev? Deželni zbor, kakor se kaže, noče nakazovati podpor samo za tolažbo, marveč samo take, ki se dajo res izplačati in se od podpore odvisno delo more izvršiti v resnici v primernem času. To stališče je v sedanjem težkem položaju edino pravilno. Istočasno s tem položajem pa je vzrastla skrb, poiskati pot za saniranje deželnih financ; položaj imperativno kaže potrebo skrbne in pravilne finančne politike. Le po tej poti bo mogoče priti do rednega podeljevanja podpor za najraznejše potrebe. Če bo stremela cela zbornica za to, se bo dalo s previdnim delovanjem spraviti deželne finance v red, še toliko bolj, ker je potom malega finančnega načrta zagotovljen deželi znaten prispevek od strani države.

Pameten korak je storil deželni glavar, da je sklical, kakor gori omenjeno,

Ljubezen treh kraljev.

Dasi še ni ukoreninjeno, vendar nam že tudi ni več povsem novo naziranje, da se moramo emancipirati od nemške kulture ter si ustvariti svojo lastno — v kolikor je ne moremo razviti iz sebe in pa v stiku z ostalimi Jugoslovani — z živahnim seznanjanjem s kulturo Romanov. Povsem prirodno je, da moramo pri tem najprej upoštevati Italijane. Ne le po bližnji sosesčini in iz utilitaristnega razloga, da jih moramo izpodrinuti v prodkem narodnem in socialnem konkurenčnem boju na celi strategični fronti Reka-Pula-Koper-Trst-Tržič-Gorica-Krmin, tudi ne samo iz drugih važnih vzrokov, kakor je na primer osvojitve morja, ki nekdanje bilo slovensko, marveč iz najmanj tako važnega, pa podcenjevanega razloga: Mi imamo od njih tudi v kulturi dobiti mnogo, morda več, nego smo mogli kedaj ukoristiti pri Nemcih. . . . Laški značaj je v svoji globini zelo soroden slovenskemu, dasi smo vajeni gledati nanj skozi nemška očala in prezirljivo obsojati »Katzel-

skupno konferenco predsednikov deželno-zbornih odsekov in poklical h konferenci deželnega računskega ravnatelja, ki je razvil navzočim finančno situacijo; unela se je debata in vsi so se prepričali, da se treba omejiti gledé podpor na najnujnejše potrebe.

Niso zlati časi, v katerih živimo, in med se ne bo še kmalu cedil po Goriški deželi, ali beležiti moremo to veselo dejstvo, da smo ven iz prikrivanja slabega deželnega finančnega stanja; sedaj se je vendar enkrat povedalo tudi na kompetentnem mestu, kako je z našimi deželnimi financami; reklo se je: jako slabe so, tako slabe, da treba nemudoma kreniti na poti previdne finančne politike, da se dobe potrebna denarna sredstva za mnogobrojne zahteve naše dežele. To je prvi veliki korak na boljše. Dolžnost deželnega zbora in odbora pa je, da hodi previdno pot potom lepega složnega delovanja; saj so vendar vsi poslanci za to v deželnem zboru, da koristijo deželi in se tako korist v volilni kampanji nebrojkrat povdarja!

Glede razdeljevanja deželnih podpor pa je tudi zadnji čas, da se pride med slovenskimi in italijanskimi poslanci do sporazuma, koliko pritiče na jedno, koliko na drugo stran. Treba si napraviti razdelitveni ključ, po katerem se določajo podpore za Slovence in Italijane: toliko za kmetištvo, toliko za obrt itd. Tak ključ bi vezal lepo obe strani in bi se podpore primerno nodeljevale; ne bilo bi več tako, ko pod Pajerjem, ko smo Slovenci dobivali zadnje ostanke. Slovenski poslanci naj sorožijo vprašanje razdelitvenega ključa, ki bi le podprl redno delovanje deželnega zbora in mnogo pripomogel k resnični koristi cele dežele.

Dva nujna predloga deželnega poslanca Fona.

Morda bi bil umestnejši naslov: L o v n a p o p u l a r n o s t — toda mi se nočemo prerekati, nočemo polemike radi delovanja slovenske delegacije v goriški zbornici, marveč želimo tam složno, p a m e t n o delovanje. Slovenska stran je poklicana hoditi skupno pot vsaj v vseh gospo-

macherje» in dasi poznamo Italijane le po bastardskem plemenu tržaškega ali goriškega Laha, ki nam v resnici ne moreta biti simpatična. — Ni umestno razpravljati v okvirju feljtona o raznih kulturnih problemih s široko znanstveno temeljitostjo. Dovolj je, če povdarjam načelo, ki bi moralo biti Slovencem aksiom: »Proč od Nemcev, tja k Romanom!« Tudi je dovolj, da opozorim na ostale Jugoslovane, ki se uče pri Romanih: Dalmatinski Srbohrvati pri Italijanih, Srbi iz kraljevine pri Francozih. Naj zadostuje dokaz a contrario, če omenim, da so dalmatinski Srbohrvati (— da o Srbih iz kraljevine nití ne govorim —) v kljub znani skrbi vlade za Dalmacijo kulturno mnogo na boljšem nego kulturno germanizirani Slovenci in ravnotaki Hrvati iz kraljevine. Zagreb ponehava biti veliko kulturno središče in izgublja svoj vpliv na Beograd, dasi ali bolje, ker tako rad požvižgava svoj Walzertraum, — in drugi dokaz, — relativno najboljše se je živelo v Ljubljani za časa, ko so ljubljanske ljubeznive gospodične še kramljale italijanski, in tako tudi trgovce in plenič in resni mestni oče.

darskih in narodnih vprašanjih in nam se zdi skrajno neumestno, ako ob obstoječih razmerah, ko se pripravlja ostala zbornica na mirno in uspešno delo, kdo silí v ospredje, morda v glavnem zato, da bi ga slišali volilci tam zunaj. Prav neprijetno je zadel našo javnost Fonov nastop v tretji seji našega deželnega zbora in ni nam ljubo, da se moramo danes obračati tukaj proti njemu, ker želimo, kakor smo že tolikokrat povdarili, na slovenski strani sporazumno delovanje. Ali kakor da bi prav ne smela naša javnost računati z možnostjo, da zavlada v slovenski delegaciji nekako enotno nastopanje, taki svrhi služeča se nam zdita Fonova nujna predloga iz seje v ponedeljek. V stari zbornici tako počasen in komoden, sedaj goreč samih nujnosti! Seveda, res nujno je pri nas marsikaj ali ta nujni marsikaj se ne da izvesti tako nujno, kakor sicer želimo vsi. . . .

Na dnevnem redu ponedeljkove seje je bila točka: Poročilo, ki se tiče obnove podpore za zgradbo ceste Čepovan-Gor.-Trebuša-Dol. Trebuša. Obnoviti se ina podpora 40.000 K. Poročilo je izročeno tehničnemu odseku. Deželni glavar, ki sestavlja dnevni red, je že po predlogu deželnega odbora stavil na dnevni red nujno potrebo obnove podpore za zgradbo ceste Čepovan-Gor. Trebuša-Dol. Trebuša. Torej se v deželni hiši smatra ta stvar za jako nujno in se hoče obnoviti podporo, dasi se je že poprej nekako dogovorilo, da se dovolijo le najnujnejše podpore. Tu pa kar naenkrat pride še poslanec Fon s svojim munitim predlogom za isto stvar! Poslanec Fon je dobil dnevni red tretje seje in tam čital: 3. točka: Poročilo, ki se tiče obnove podpore za zgradbo ceste Čepovan-Gor. Trebuša-Dol. Trebuša. . . in rodil se je nujni predlog! Če bi ne bilo one točke z obnovo podpore 40.000 K za zgradbo že parkrat omenjene ceste, na bi najbrže ne bili slišali v seji 6. t. m. Fonovega nujnega predloga o Trebuški cesti!

To je en nujni predlog, drugi pa je bil ta: da naj se poviša naklada na pivo na 8 K. Skliceval se je na finančnega ministra in zahteval nujnost. Poslanec Fon pa ve dobro, da v svrhu saniranja deželnih financ se bavijo v to poklicani s celo serijo vprašanj in med temi tudi z vprašanjem povišanja naklade na pivo.

V času, ko so se slovenski literati očitno pridružili porodniški stavki in ko založniki zdihuje iščejo stavkokazov, bi — poleg bogate jugoslovanske literature, te seveda v originalu, — zelo ugajali prevodi iz italijanščine. Povprečnemu slovenskemu inteligentu, iz srednje šole in do dunajskega katedra navajenemu večnega hvalisanja nemških Dichter und Denker, se niti ne sanja o velikanskem bogastvu italijanskega slovsstva, o biserih, ki leže nedvignjeni tako blizu nas, da bi jih dosegel z roko. Stavim honorar, da bi na primer Schweitner rad založil dober prevod dobrega laškega romanopisca, če bi se našel dober prevajalec. Da se ta ne najde pri naši slovstveni suši, je simptom, katerega bo bodoči zgodovinar slovenske kulturne germanizacije moral beležiti na prvem mestu.

Inak je nekoliko izjem. Imeli smo prevod Marca Viscontija (A. Gabršček), ki je pa že zdavnaj razprodan, tudi smo imeli prevod Manzonijevih »Zaročencev«, Kleinmayer je nedavno letoma izdal Amicisovega »Furija«, ki je pa naletel na nekoliko sarlatansko kritiko, in pred krat-

Dr. Bugatto mu je to lepo povedal in Fon ve to. Podglavar dr. Franko je odpravil Fona prav umestno z nasvetom: ne se prenagli. Počakajmo, da vidi nam da po malem finančnem načrtu zagotovljenih 450.000 K, potem pridimo s predlogom poviška naklade na 8 K, drugače si poslabšamo stališče napram vladi. Pri znanem razgovoru o deželnih financah se je povdarjalo tudi zvišanje naklade na pivo. Fon je to izvedel in rodil se je drugi nujni predlog. Tako nujnovanje poslancu Fonu ne prinese slave in popularnosti in ne doseže ničesar, pač pa se dajo vsa taka vprašanja rešiti in se morajo rešiti ugodno za deželo v primernem času. Deželni zbor in odbor že skrbita in bosta skrbela, le ne metati jima, g. Fon, polen pod noge v obliki nujnih predlogov!

Izzvani v to smo se morali oglašiti, da se ne bodo širile po deželi kake krive vesti o nujnih predlogih deželnega poslanca Fona!

Shod železničarjev v Gorici.

Trpljenje slovenskih železničarjev.

Priobčili smo v torek govor g. odvetnika dr. Dinka Puca, ki ga je govoril na zborovanju železničarjev v Gorici v nedeljo pri »zlatem jelenu«. Danes pa pričujemo govor g. Škrjanca, železničarja-vođitelja iz Trsta.

G. Škrjanec

je govoril tako-le:

Tovariši! Namen današnjega shoda je, da se pogovorimo o delavnem redu na državnem kolodvoru v Gorici ter sploh o razmerah na tej postaji. Železničarji smo se borili dolgo časa, da smo dosegli, da se nam je določil čas za delo. Obstoječi delavni red je produkt razmer, ustvarila ga je organizacija. Pred leti smo se pričkali z upravami železnic, ker ni bilo nikakih predpisov za delo; enkrat je bilo tako, enkrat tako, kakor je ukazal kak predstojnik. Leta 1909. je bila na Dunaju konferenca, ki se je bavila z delavnim redom za železnice. Predlagal se je prvi delavni red. Leta 1910. smo morali ponoviti zahtevo, leta 1911. smo morali zagroziti s pasivnim odporom. Železniško ministerstvo nam je obljubilo, da se napravi de-

kim sem mogel v »Narodu« o priliki šeststoletnice rojstva Giovanni Boccaccia*) poročati, da se pripravlja slovenski prevod »Pripovedek desetih dni«. To je bilo nekako vse. Sedaj je pa srečno izšel post tof discrimina rerum Sem Benellijev trodejski tragičen poem »Ljubezen treh kraljev« (L' Amore dei tre Rè) v prevodu dr. Alojzija Gradnika.**)

V lanski sezoni so igrali ta poem tudi na ljubljanskem odru, — brez uspeha, dasi ga je korteširal tako odlični pesnik-umetnik, kakor je naš Oton Župančič. To je dalo povod kontroverzi, in zato bom tudi nekoliko obširnejši o avtorju, prevajalcu, igrokazu in pesnitvi.

Gradnika poznamo. Ne toliko radi njegovega prevoda povesti Gorkega, kakor iz njegovih nesmi, raztrošenih po raznih letnikih »Slovana«. »Ljubljanskega Zvona« in »Naših Zapiskov«. (Omenjamo samo n. pr. »Motive iz Brd«). Široki pu-

*) V dotičnem članku čitaj povsodi ime mestu Certaldo namesto tiskarsko pogrščenega Certaldo.

**) Sem Benelli - Alojzij Gradnik, Ljubezen treh kraljev, Gorica 1913. Str. 115. Cena 20 pošto 2.20 K. Samozaložba.

Jutri ponovitev Eng. Ganglove drame „Sin“ v št. Andrežu.

lavni red, in res je izšel leta 1912. pa kakšen? Kako so se mogli skrupirati tak delavni red, da se bomo morali radi njega še nadalje pričakati z upravami železnic. Oktroirali so nam delavni red. Ali imamo pa slučaje, da se še to ne izvršuje, kakor bi se moralo. Na južni železnici so sicer bolj pravične razmere kot na državni. Ako ima na primer železničar na drž. kolodvoru dela 30 minut čez uro, se mora čezura plačati, ali to se ne godi, kakor se tudi drugo čezdelo ne plača po delavnem redu. Tudi na Vas, tovariši, je krivda radi tega. Ako bi zahtevali dovolj glasno svoje pravice, bi se to zgodilo. Krivice se gode po sistemu, krivi so dotični, ki imajo to reč v rokah. Treba organizacije. Svojemu predstojniku je potreba priglasiti pritožbe, če to ne pomaga, pritožite se na ravnateljstvo, ki mora biti pravično. Delavni red ni popoln, ker ne obsega vseh točk. Vse nedelje bi morale biti plačane. Ni pa treba, da bi delali v nedeljo vsi, ki so delali med tednom; tako se zgodi, da železničarjem ukradejo prosti dan, ki je predpisan. Zasužnjeni smo, živimo v razmerah, ki ne odgovarjajo moderni dobi. Na državnem kolodvoru v Gorici je videti potrje obrabe. Ne izvršujejo se določbe, napeto je razmerje med postajenačelnikom in osebjem. Če bi bil Wieser pravičen, bi se moralo vršiti to, kar je ministerstvo ukazalo. Ali Wieser dela vse po svoji volji in zvižga na ukaze ministerstva. On seje veter, žel bo vihar. Napake, ki se vršijo, treba prijaviti podružnici. Dobili ste tudi dobrega pravnega zastopnika v osebi navzočega gospoda dr. Dinka Pucca. Le pogum in korajžje, vse na dan, nič se strašiti! Imeti moramo vsaj to, kar je potrjeno, da se izvršuje. Potegujemo pa se za to, da se naši odnošaji zboljšajo. Rečem le to: če boste složni v organizaciji, potem se razmere gotovo zboljšajo. Mirnim potom se to zgodi, potom organizacije. Pritožbe je naznaniti predstojniku, če ne pomaga, načelniku, ravnateljstvu in organizacija je tu, da doseže pravice. Potem imamo postavno pot, da sodišče razsodi. Ta delavni red je postava za vse železničarje. Ako bi ga ne imeli, bi delali laško čez čas dan na dan, ne da bi dobili kak vinar za to. Vsak sam pa se mora baviti s tem, ali je za svoje delo primerno plačan ali ne; ali odgovarjajo paragrafi dobi, v kateri živimo; to treba kritično premotriti, če vse to vršimo, si popravimo svoje razmere. Stroji opravljajo delo za nas, zato pa moremo delati na to, da se delavni čas za nas skrajša. Zahtevali smo osemurni delavnik, dosegli pa 9 1/2. Uprave pa se ne držijo

bliki ni znan, ker ni zbral svojih verzov v šopek, marveč pustil, da so jih poznavalci okušali v malih požirkih. Sem Benelli nam ni znan. Kakerbitro pa prestopimo ozke meje svoje domovine (toda ne v smeri proti Dunaju!), ga srečamo med onimi, ki so si s svojo umetnostjo priborili in zaslužili slavo in priznanje velikga sveta. Ni mu bilo lahko doseči ta vrhunec, tudi on je delal in obupaval v povesčni podstrešni sobici in preklel svet in njegovo slepoto za vse resnice, ki jih je bil spoznal v svoji duši. Odtod njegov globokožalostni pogled in trpka pesimistična poteza okrog oči in ust, in vendar so te oči polne žara umetniškega doživljanja in oblikovanja. Toskanec je rojen v Pratu, Firenčan po slovstveni in umetniški vzgoji; osebe, govor, strasti kažejo tisto renezančno magnificenco karakteristike, kakor jo poznamo le pri umetnikih, ki si ne izmišljajo svojih figur, marveč ki doživljajo svoje ljudi, s katerimi govore in čutijo in doživljajo vse akorde razpuščene duše, astinkta, volje, vso lestvico ljubezni, sovraštva, ponižanja, maščevanja, kovarstva in odpuščanja.

tega reda; pa da bi vsaj plačali čezdelo! To so krivice. Le s složnim nastopom jih odpravimo. Na želje posameznika se nikdo ne ozira, če pa skupina zahteva, je to drugo. Treba torej organizacije; treba shodov in razgovorov, ker dva človeka ne mislita jednako, ali te misli se združijo v eno misel; to pa le, če se manjšina uda večini; tega pravila se je držati v organizaciji. Priporočam torej ponovno organizacijo, agitirajte za organizacijo. Naval v železniške službe je velik, konkurenca velika, treba jo zabraniti. Tujerodci škodujejo nam največ, ker nas izpodrivajo, dasi je resnica, da je slovenski delavec priznana bolj zmožen za službo kot tujerodci. Tujerodci nam v navadni službi odjemljejo kruh in predstojnik je zopet Nemeec. Ako bodo pa le gluhi na naše pritožbe, nas prisilijo do najskrajnejšega koraka. Popravijo naj se razmere, popravi naj jih ravnateljstvo, dokler je še čas. Vsi v organizacijo! Ko bomo vsi skupaj, bomo govorili jasno in odločno. S složnostjo dosežemo vse. (Burno odobranje.)

Reči moramo, da je govor g. Škrjanca navzočim segel v srce, kajti on govori tako iz srca v srce, kakor malokateri govornik. Njegov govor brez dyoma obilo pripomore k ustvaritvi dobre železničarske organizacije v Gorici.

Sistematično izpodrivanje slovenskih železniških uslužbencev od strani železniške direkcije v Trstu.

(Z dežele.) Vpliv »Volksrata« pri nameščenju državnih uradnikov v slovenskih deželah je tako velik, da se brez njegove besede ničesar ne ukrene. Ta vpliv hoče Volksrat raztegniti tudi na nameščenje oz. imenovanje železniških uradnikov in uslužbencev v področju tržaške direkcije. Vedno jasneje se pokazuje, da stoji tudi ta direkcija pod tem vplivom. Kaj počenja Volksratov eksponent dobroznani Wieser s slovenskimi uslužbenci je vsepovsod znano. Železnica jim služi v to, da importirajo nemški živelj v čisto slovensko ozemlje, da odjedo domačimu košček kruha in ustvarijo zadostnega materiala za nepotrebno nemško gimnazijo v Gorici. Na naših postajah so kaj gosto nasajeni nemški uslužbenci, posebno na boljših mestih. Ko je bilo razpisano mesto magazinerja pri Sv. Luciji, je bilo

Sem Benellijeva umetnost je moderna, zato je antiki in renezansi bližja, nego vsi izrastki, bodisi preraphaelstovski ali mistični ali psihološko pokvečeni in kar je več teh umotvorov iz ortopedičnih in drugih sanatorijev. Benellijevi junaki niso filozofi. Neri je brezobziren mišičast condottiere, Arhibald star Got, ki živi v strasti in maščevalnosti, ne pa v odpuščanju, katero... uči. Gianetto je slabič, pa kovar, ki se zna neusmiljeno maščevati, edino Manfredu nekako ne morem verjeti njegovega krščanskega odpuščanja, ker je preveč werthersko, preveč sodobno. Manfred je edina Benellijeva figura, ki je ponižana in razžaljena, toda i njegova ljubezen je možka in močna. Klasične pa so Benellijeve ženske. Ginevra, Fiora, Rosmunda. Prva kurtizana dobe Lovrenca Veličastnega, druga in tretja kraljici heroične dobe preseljevanja narodov, dobe, ko se je preperela civilizacija podajala pred sunkom barbarov in so mladi narodi še rodili heroje, — in ko so še ženske smele imeti vse vrline in hibe tega zaroda, ko so še bila to bitja iz mesa in krvi, ne pa olepitičena bitja z dušo pol Govekarja, pol

več dobro kvalifikovanih slovenskih kompetentov. Mesto je dobil neki Frühlwirt, ki ni zmožen našega jezika, posebno pa ne v pisavi. Na zahtevo strank spisuje sicer slovenske potne liste, a piše jih v slovensščini, ki ni slovensčina. Mi nimamo ničesar proti njegovi osebi; pač pa se moramo odločno upreti proti nameščenju takih uslužbencev, ki ne znajo našega jezika. Proti sistematičnemu odpiranju slovenskih uslužbencev najodločneje protestiramo! Slovenski poslanci, kje ste?

Dijaška socialna konferenca v Ljubljani.

V dneh 27. in 28. septembra se je zbral v Ljubljani majhen krog zborovalcev v mali dvorani »Mestnega doma«, da prične orati ledino na popolnoma zemarjenem polju dijaško-socialnega vprašanja. Skromna je bila sicer udeležba od strani dijakov, še bolj skromna od strani javnosti, vendar nas to dejstvo ne sme ustrašiti, še manj da bi nas zapeljalo k sentimentalnemu jadikovanju o nerazumevanju in o sličnem. Delavcu zadostuj spoznanje, da ne more biti drugače, ker sicer bi ne bilo treba zborovanja in iskanja poti, kako se poprijeti dela. In dalje se moramo zavedati, da ideje ne vstajajo na šumnih prireditvah, življenje jih sicer poraja, ali one se razvijajo v samotni, tu poganjajo svoje kali, tu dobe predpogoje za realizacijo. Dočin se je prišla prvi dan marsikoga malodušnost, je ta izginjala vedno bolj ter se umaknila veselju k delu. Dokaz k temu je tudi, da je bilo zborovanje zadnji dan najbolj obiskano in da je bila tudi debata najbolj živahna. In ko je bil že končan glavni del zborovanja, so se sestali zborovalci k posvetovanju, kako dati idejam, ki smo jih slišali, tudi meso, da ne ostane vse samo le pri besedah, ampak da sledi intenzivno delo. Vemo sicer, da bodo naše ideje, ki so bile izražene na konferenci precej pomislekov, da, celo nasprotovanja, ali to ne sme ovirati pri delu za njih realizacijo.

Ker izide o konferenci obširno poročilo, kjer bodo ponatisnjeni vsi referati, ki jih bodo referenti še izpopolnili in razširili, zato podamo v tem poročilu le resolucije, ki jih je izdelal redakcijski odbor. Slovensko akademsko dijaštvo, zbrano v dneh 27. in 28. septembra 1913 na socialni konferenci v Ljubljani: A) smatra takozvani »eksistenčni minimum« za napačno merilo potreb sloven-

Wildea in pol učiteljščine absolventke ozioroma — druga species, pol sufragetke. In še nekaj označa Benellija: Njegov verz, njegov jezik. Benellijev verz ni le enajsterec, nego prepevana proza, igralec govori, kakor doma, govori verze, pa pozabi na to, da recitira, ker govori prirodno, ne naučeno, harmonično z dejanjem, s čustvom, smislom! I gledalec to občuti kot eno harmonično verz, dejanje in izraz. Benelli je Italijan tu, kar Rostand za francoski aleksandrinec, in mnogo več: Je reformator italijanskega odra, italijanske drame. — daleč pred in nad gostobesednim D'Annunzium s svojimi »grenkim morjem«.

Glavna Benellijeva dela so La Cena delle Beffe. L' Amore dei tre Rè in Rosmunda. Prvo se Slovencem obeta, drugo imamo pred seboj. Prednosti, ki so v prid Lahom, bi v prevodu ne prihajale v prvi vrsti v upoštevanje, — enajsterec, klasični jezik, prepevana proza. Da se je to ipak zgodilo, da ima prevod »Ljubezni treh kraljev« posebno ceno i za Slovence že sam ob sebi, kakor kak naš original, to je

skega akademika in povdarja pravico slovenskega akademika, da se mu ne nudi samo borno eksistenco, temveč možnost poštenega življenja in vsestranske duševne in telesne izobrazbe; zato zahteva, da se razvija slovensko podporništvo v bodoče v tej smeri.

B) Z ozirom na to in ker je večina dijaštva navezana na podporna društva na Dunaju, v Gradcu in Pragi, ki so nujna potrebna modernizacija, ker ne morejo radi preozkega delokroga in radi pomanjkanja sredstev zadostiti vedno bolj naraščajočim potrebam slovenskega akademičnega dijaštva, predlaga to:

1. podporna društva morajo biti in ostati politično popolnoma neutralna, tako da se zamore zateči k njim vsak podpore potreben slovenski dijak brez razlike prepričanja.
 2. preuredi se naj dosedanja oblika podpiranja ponižujočih miloščin v dajanje pravnozavarovanih posojil, ker zahtevajo to: dijaška samozavest, povzdiga etičnega nivoja in vzbuja socialne odgovornosti pri slovenskem akademiku in končno tudi materialni interes podpornih društev samih.
 3. izvede se naj centralizacija omenjenih podpornih društev in njih delokrog se naj razširi na vsa polja dijaško-socialnega dela.
 4. ustanovijo se naj dijaški pododbori, ki naj sodelujejo pri dovoljevanju podpor. V teh pododborih naj bodo zastopane vse dijaške struje in njegov poslovnik bo di urejen tako, da jamči vsem pravičnost.
- C) smatra akcijo podpornih skladov, ki se naj ustanovijo predvsem v vseh vseučiliških mestih po principih dijaške samopomoči in dijaške samouprave pod kontrolo javnosti in ki se naj izvede vzporedno z reformno akcijo pri dijaških podpornih društvih kot etično vzgojno in kot pripravo dijaštva, da postane sposobno prevzeti dijaško podporništvo v svoje roke in to pod kontrolo javnosti in starešin. Smatra akcijo podpornih skladov nadalje za prehodno sredstvo v dosego končnega cilja: ustanovitve »Dijaške matice«, sloveče na istih principih in ki bo osrednji organ dela na dijaško-socialnem polju.

»O V P O«

Zdravnik
Dr. Just Bačar
ordinira
v ulici Tre Rè šte. 9.

posebna zasluga kongenialnega prevajalca. Tragični poem torej na odru ni ugajal. Vkljub enostavnosti dejanja in njegovi enotnosti z izrazom in verzom spada med tiste umotvore, pri katerih treba napeto slediti, zasledovati vso psihološko fino izčrpanost kontrastov. Že sam prizor na odru, ko se Fiora z malanjem pajčolana poslavlja od Manfreda, pa jej že Avito objemlje kolena, — »O muka nasprotja, ti neizrekljiva«, — je vreden primer z glasovito balkonsko sceno v »Romeu in Juliji«. Publika, ki pri »Mlinarju in njegovi hčeri« rada gleda strahove in tudi sicer rada vidi za svoj denar na odru kako bodalec ali kako stekleničico, uboj ali sploh »Epekt« (Laura!), — noče misliti, noče uživati senzacije doživljanja, marveč senzacijo živčevja. To ni nikak insult »beli Ljubljani«, — zver publikum je od nekdanj ljubila kinematograf in kar je dobrega občinstva, je uživalo tudi v Ljubljani. Samo da ga ni dovolj za eno predstavo.

Cenjeni čitatelj!

Svetuje se Vam, da si ogledate izložbe, cene, kakovost in zalogo raznovrsnega blaga poznane tvrdke:

HEDŽET & KORITNIK - GORICA
vogal Corso Gius. Verdi in Via Scuole šte. 3-5

Vedno
od novega najnovejša, od dobrega najboljše.
Princip
majnen dobiček, a velik skuptček.
Cena
najnižje in stalne.

Volitev prezidija v tržaški inženerski komori.

Tržaško namestništvo je sklicalo na 7. t. m. svetnike inženerske komore v Trstu k seji, da se izvoli komorno predsedstvo. Seji je predsedoval vladni komisar, gradbeni nadsvetnik ing. Zidan. Po otvoritvi se je zaprosil za besedo komorni svetnik ing. D. Gustinčič in podal v imenu slovanske sekcije naslednjo

formalno izjavo:

V imenu slovanske sekcije te visoke komore imam nalog, izreči ob otvoritvi današnje seje sledečo izjavo in formalno pribiti.

1. S težkim srcem je opazovala slovanska sekcija Tržaške inženerske komore, kako so se volitve komornih svetnikov, kakor tudi volitve predsedstva, ki se imajo vršiti danes, vršile na podlagi nacionalnih in političnih motivov. Popolnoma prosta vsakega stremljenja, ki bi morala interese inženerskega stanu oškodovati ter žalostne razmere v našem tehničnem delovanju podaljšati, je bila slovanska sekcija vedno pripravljena k sporazumu z ostalimi narodnimi skupinami, da bi se mogel doseči zadovoljiv rezultat in da bi se komori pripomoglo do dejanskega, uspešnega in učinkujočega delovanja. Še več! Njeni svetniki so bili — v popolnem sporazumu s člani sekcije — tudi še tedaj, ko so izprevideli, da je italijanska sekcija razcepljena v 3 stranke, ter da najmočnejša izmed njih, ki je vsem slovanskim narodom skrajno nasprotna, reklamira predsedniško mesto za se, pripravljeno, samo da zagotovijo komori potreben mir, izvoliti kateregabisodi od te italijanske stranke predlaganega kandidata, predsednikom komore.

2. Izvolitev predsednika je hotela slovanska sekcija načeloma izvršiti v popolnem sporazumu z nemško sekcijo, ter so se v tem smislu pogajali njeni zastopniki z nemškimi komornimi svetniki.

3. Slovanska sekcija ugotavlja, da je začetkoma, ob pričetku pogajanj, bila nasprotna kandidaturi dr. ing. Magliča. Ker so se pa nemški svetniki odločno zavzeli za tega kandidata, so slovanski zastopniki popustili in se podali dne 6. in 23. septembra t. l. somiselno z gg. nemškimi svetniki k občnemu zboru, na katerem se je imela vršiti volitev predsedništva, da izvolijo dr. Magliča predsednikom komore.

4. Kmalu po tem občnem zboru, ki je glede izvolitve predsedništva ostal brezuspešen, izvedeli so svetniki slovanske sekcije, da je izpremenil ing. Wegerer svoje nazore, ter da ne bo pri zopetnem občnem zboru volil več dr. Magliča, temveč kandidata, ki ga bo predlagala večina italijanske stranke. Na tozadevno vprašanje je ing. Wegerer pritrtil.

5. Nekoliko dni pozneje so posetili slovanski svetniki drugega svetnika nemške sekcije, g. ing. Schiestla ter ga poprašali za njegovo mnenje. G. ing. Schiestl je izrecno izjavil, da smatra rezultat naših pozajanj glede kandidature dr. Magliča kot trdno obvezen in da tudi njegovi sonarodni kolegi ostajajo pri tej kandidaturi; početje g. ing. Wegererja da mu je nerazumljivo. Kratkotamo, zastopniki slovanske sekcije so povzeli iz besed ing. Schiestla, da člani nemške sekcije niso istih nazorov, kakor g. ing. Wegerer.

6. Ker nima slovanska sekcija dosedaj nobene protizjave v tej stvari, je iz navedene jasno razvidno, da je prelomil ing. Wegerer dano besedo. Zastopniki slovanske sekcije vsled tega ne morejo sodelovati v tej inženerski komori, dokler se ta čin primerno ne opere.

Na podlagi te izjave zapustimo to dvorano in upamo, da so z nami edini vsi gospodje, ki dajo še kaj na svetost dane besede ter smatrajo inženersko komoro resno.

Slovanska svetlika ing. D. Gustinčič in ing. J. Skoberne sta na to zapustila sejo dvorano in za njima je odšel po kratki izjavi tudi ing. dr. Maglič. Vladni zastopnik je nato kljub tej izjavi in odsotnosti zgorejmenovanih svetnikov dopustil volitve in tako so bili izvoljeni: ing. Piani predsednikom, ing. Wegerer I. podpredsednikom in ing. J. Skoberne II. podpredsednikom.

Zanimivo je, da je dobil ing. Piani 5 glasov in da je torej (ker je ing. Schiestl bolan in ni bil navzoč) sam sebe volil. Vprašanje je, kako stališče bo zavzela nemška sekcija napram ing. Wegererju, ki je postopal na svojo roko. Pričakovati je, da se Nemci ne bodo dali zastopati po besedolomcu. Ako ne nastopi nemška sekcija proti Wegererju, bo slovanska sekcija napravila potrebne korake, da omogoči svojim zastopnikom, da odlože svoje mandate.

Še o inženerski komori.

»Piccolo« napada v štev. 11589 v najostudnejši obliki naše civilne inženjerje v inženerski komori. Predsednik inženerske komore ing. Piani jih je v njihovi odsotnosti na način, ki presega vse meje dostojnosti, napadel. Očita jim, da povzročajo, kakor Slovenci povsodi, nejedinstvo, da so inferiorni (manjvredni) ter nevzgojeni, ter da so hoteli zanesti v inženersko komoro politiko.

Priomniti je treba, da je tega razdora največ kriv goriški zemljemerec Palm (Nemec), katerega so odposlali Goriški Nemci, da upliva na nemško sekcijo, da pusti Slovence na cedilu. Palmu se je tudi resnično posrečilo zapeljati ing. Wegererja k sprostelemu in nečastnemu besedolomstvu. Gonje proti Slovencem se je udeležil tudi zemljemerec Orzan, ki živi samo od slovenskih advokatov v Gorici.

Nemci in Italijani se pač boje našega tehničnega razvoja v Primorju in zato se skupljajo v falango proti slovenskim inženierjem. Želimo, da bi naša javnost ta novi boj razumela in izvajala iz njega logične konsekvence.

Ogri in Balkan.

(Konec.)

Najprvo moramo popraviti pogršek na koncu prvega odstavka: namreč 1911. je znašal skupni uvoz Ogrske 2 milijardi K (ne le 2 milijona).

Izvoz Ogrske v pojedine balkanske države je bil sledeči:

Srbija: Uvoz iz Ogrske leta 1901. je znašal 8.78 milijonov dinarjev, leta 1911 pa — po carinski vojni — 12.96 milijonov dinarjev. Skupni uvoz Srbije je znašal leta 1893. samo 40.95 mil. dinarjev, leta 1911. pa že 115.50 mil. dinarjev.

Bolgarija: Izvoz Ogrske v Bolgarijo leta 1901. je znašal 4.40 mil. dinarjev, leta 1911. pa 8.45 mil. kron. Skupni uvoz Bolgarije leta 1901. je prezentiral 70.04 mil. frankov, leta 1910. pa znesek 177.33 mil. frankov.

Rumunija: V Rumunijo je izvozila Ogrska leta 1901. blaga za 14.39 mil. kron leta 1911. pa za 28.31 mil. kron. Skupni uvoz Rumunije je znašal leta 1871. svoto 73 mil. frankov, leta 1910. pa je narasel na 409.71 milijonov frankov.

Grčija: Leta 1901. je Grčija konsumirala blaga iz Ogrske za 900.000 K. leta 1910. pa za jeden in pol milijona K. Skupni uvoz Grčije tega leta je znašal 160 milijonov K.

Evronska Turčija, katere večji del pripada sedaj balkanskim državam, vsled česar se poveča tudi uvoz v te kraje, je potrebovala leta 1910. za 12 milijonov K ogrskega blaga, ali leta 1911. samo že za 15.5 mil. K.

Iz teh številki se vidi, da je bil izvoz Ogrske v balkanske države napram njihovim potrebam in skupni industriji Ogrske doslej neznamen. Ogri sodijo, da agentje njihovih industrijalcev stvar popravijo in pridobijo pri Balkancih Ogrom simpatije in seveda tako tudi njihovi industriji — ako seveda prepričajo Jugoslovane, da so jim Ogri potrebni kot posredovalci med Iztokom in Zapadom.

Novi društveni zakon.

Te dni je izšlo poročilo referenta grofa Paceja pomnožene komisije gosposke zbornice o novem društvenem zakonu. Komisija predlaga, drugače kakor poslanska zbornica, da naj se izločijo iz tega zakona tudi one korporacije, na katere se razteza tudi obveznost za črno vojno, in one korporacije, ki imajo namen, varovati vojaške interese. Komisija predlaga nadalje izpremembo paragrafov glede ustanavljanja in preustrojitve društev. Komisija se ni pridružila od poslanske zbornice navetovanim izpremembam. Kar se tiče društvenih zborovanj, se naslanja poročilo popolnoma na vladno predlogo. Komisija pa je sprejela od poslanske zbornice sklenjeno pripustitev žensk k političnim društvom, izključuje pa osebe pod 21. letom. Poročevalcev predlog, da naj se inozemcem prepove sodelovanje pri društvih, je propadel, istotako tudi predlog, da naj bi smeje oblasti razpustiti društva, pri katerih sodelujejo inozemci. Sicer pa je sprejela gosposka zbornica novi društveni zakon v obliki predloga poslanske zbornice.

Psihiatrični kongres v Gorici.

Kongres zveze avstrijskih psihiatrov se je vršil v Gorici v dneh od četrta do včeraj. Bilo je okoli 40 zborovalcev iz raznih dežel Avstrije.

Dnevni red:

V četrtek, dne 9. oktobra 1913. je bil ob 6. uri zvečer sestanek v hotelu »Südbahn«; pred 6. uro je imel pripravljani odbor svojo sejo ravnotam. — Včeraj v petek ob 9. uri in pol predpoldne se je vršilo I. zborovanje v deželni zbornici. Pozdrav gostov, poročilo odbora psihiatrične zveze o svojem delovanju in predavanja. Navzočih je bilo okoli 40 zborovalcev. Psihiatre je pozdravil deželni glavar dr. Faidutti, mestni župan Bombig, v imenu namestništva dr. Celebrini. Navzoči so bili tudi nam. svetnik Rebek, prvi državni pravdnik Jeglič kot zastopnika oblasti, poslanec dr. Podgornik itd. Predsedoval je predsednik zveze dr. Starlinger. Došlo je obilo pozdravov z raznih strani. — Ob 1. uri popoldne je bilo kosilo v hotelu »Pri Pošti«. — Ob 3. se je vršilo II. zborovanje v mestni dvorani: Poročilo blagajnika psihiatrične zveze, določitev udnine za leto 1914., upravno poročilo in predavanja. Ogladali so si tudi kolonijo manj nevarnih umobolnih na Stari gori, katero ima tam bolnišnica usmiljenih bratov. — Ob 8. uri zvečer je priredil deželni odbor na čast udeležencem kongresa diner v hotelu »Südbahn«. — Danes v soboto je bilo ob 9. uri predpoldne III. zborovanje: Predavanja. — Ob 1. uri popoldne kosilo v hotelu »Südbahn«. — Ob 3. popoldne ogled deželne umobolnice. — Ob 9. uri zvečer bo družabni sestanek v hotelu »Pri Pošti«. — Jutri v nedeljo: Predpoldne izlet v Oglej, ogled bazilike in tamkajšnjega muzeja. Potem odhod s posebnim parnikom v Gradež. V Gradežu priredi zdraviliščna komisija slavnostno kosilo na čast gostom. — Zvečer odhod v Gorico.

Določena predavanja:

1. Hueber-Dunaj in Sickinger-Ibs: Dolžnost jamstva in umobolnice (poročilo). 2. Grassberger-Solnograd: Nadaljno razmotrivanje in stališče napram zakonskemu načrtu o kazenskem pravu. 3. Neikens-Kulparkov: Nevarnost glede dolžnosti jamstva od strani zavodov za umobolne. 4. Schweighofer-Solnograd: Naše stališče napram zakonu o skrbstvu in njegovi izvršitvi. 5. Eisathal: Sedanje stanje psihiatrične zdravljenja. 6. Berze-Klosterneaburg: Važnost psihologije za psihiatriko. 7. Piranzoni-Gorica: Sedanje stanje pelagologičnega vprašanja s posebnim oziranjem na pelagrozne umobolne. 8. Hassmann-Gradeč: Spoznavanje stopnjevalnih znakov pri »paralysis progressiva«. 9. Manin-Črnovice: O luminalu.

Slovenci!

Podpirajte in poslužujte se Prve slovenske brivnice v Gorici, Gosposka ulica štev. 1 (nasproti ontu). Postrežba solidna in snažna. Za obilen obliak se priporoča FRAN NOVAK, brivec in lasničar.

Občinska avtonomija in pravica države čuvati nad pravilnostjo volitev.

Znano je, kako se je blamiral goriški municipij in slavni goriški mestni svet s svojimi utoki proti znanim odlokom namestništva glede občinskih volitev v Gorici. Municipij se je bil pritožil najprvo na notranje ministerstvo; ko je bil utok tam odbit, so napravili drug utok in ga poslali na upravno sodnijo na Dunaju. Ta pa je utok tudi odbila, kakor smo na kratko poročali v tork.

Odbitje utoka je motivirano tako-le: »Iz vseh občinskih zakonov, izdanih od leta 1849. dalje, je razvidna dosledna tendenca zakonodajalca, smatrati konstitucijo občinskih zastopov za eminenten interes države in radi tega zagotoviti upravnim državnim oblastim vrhno vodstvo volitev, pustiti pa z druge strani volilni akt sam v nadomestitev in pod kontrolo oblasti občinam. Ako goriški municipij pravi, da je pravica meščanov, da si izvolijo svoje zastopstvo, zamenjava volilni akt s subjektivno pravico posameznega volilca, katere pravica se more varovati samo v slučaju, ako se izvršijo volitve po določbah zakona. Razsodba ministerstva, da občinska volilna vprašanja spadajo v delokrog poverjen občinam, se ne more radi tega smatrati za nepostavno.

Ker so vprašanja na občine prenešena delokroga podrejena upravnim oblastim države, zato niso eventualni ukazi glede volilnih poslov, katere izda oblast, stoječa nad občino, nič drugega nego ukazi, izdani od višje oblasti podrejeni. Občina je radi tega absolutno primorana, izvršiti ukaze, dane jej od oblasti, njej predpostavljene.

Zgodilo se je tako, kakor smo mi juristom na municipiju že naprej povedali. Najbrže so tudi sami sodili, da ne bo drugače, ali treba je bilo volilcem vreči malo peska v oči. Toda peska so se že otesli: volilci sedaj vidijo, kaj so napletli z občino mogočni liberalni gospodje!

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deseti (in celo v mestu, nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Avtomobil (Limousine) 40 HP, popolnoma dovolj močan, chassis pripraven tudi za tovorni voz, se proda dne 12. t. m. ob 10. uri predpoldne na prostovoljni dražbi. — Garage Pallich — Gorica. 825-1

Meblovana soba s prostim vhodom, zračna in lepa se odda v najem. Jako pripravna za dva dijaka, ki hodita v „Dijaško kuhinjo“. Naslov pové upravništvo.

Učitelj v pokolu išče primerne službe. — Naslov pové upravništvo. 330-2

Blagajničarka in samostojno knjigovodkinjo zmožno slovenskega, italijanskega in nemškega jezika v pisavi in govoru se sprejme. — Pisemne ponudbe je nasloviti na tvrdko: Hedžet & Koritnik — Gorica. 381-1

Zdravniki

priporočajo kot izvrstno zdravilo proti kašlju

Kaiserove prsne karamele s znakom „3 jelke“ milioni uporabljajo proti

Kašelj

zagrijenosti, zasliženosti, oslovskega kašlja, katarju, boleznim v vratu in obvaruje proti prehladu.

6100 notarsko vid. zdravniških sprečeval in od privatnikov jamčijo za gotov uspeh.

Ti bomboni vzbujajo tek in so jako okusni. Paketi po 20 in 40 vin., doze 60 vin. — Dobivajo se: G. Cristofoletti, c. kr. dvorni zalagatelj, L. Glubich, lekarnar G. B. Pontoni, Ruggiero Kürner, A. de Gironcoli, E. Mazzoli, Lirodlinica, A. Zavadil, lekarnar pri Mariji pomoč. v Vipavi, L. Jursche, lekarnar v Ajellu, Maks Kozower, lekarnar v Ajdovščini, G. Corbato, lekarnar v Trzinu, Robert Kastner, lekarnar v Tolminu in v vsah drugih lekarnah.

MAGGI kocke
(gotova goveja juha)
po 5 vin.
so najboljše!
Varnostna znamka Zvezda s križcem.

Slovensko gledališče v Gorici.

V nedeljo dne 19. t. m. se vrši otvoritvena predstava letošnje sezone. Na oder pride velekomična gluma v treh dejanjih: »Charley-eva teta«. Spisal Thomas Brandson. Začetek točno ob 8^{1/2} zvečer. Sodeluje vojaški orkester tuk. pešpolka.

Ta gluma je ena izmed najboljših. Polna je komičnih prizorov tako, da gledalec res ne pride iz smeha. Vsebinska je sledeča: Visokošolca Charl in Jack sta zaljubljena, a ne vesta kako bi prišla v dotiko z »oboževanimi bitji«. Slučajno naznani Charley-eva teta, da pride obiskat svojega nečaka. Dijaka izrabi to in povabita ljubici na kosilo. Teta brzojavi medtem, da ne pride. Deklici nočete ostati pri kosilu, ako ni tete zraven. Takoj si dijaka pomagata iz zadrege s tem, da prisilita igrati prijatelja Babberley-a ulogo tete. Stric in varuhi deklic Mister Spettique in Charley-ev oče Sir Francis se zalubita v navidezno teto t. j. v Babberley-a. Občinstvo si more misliti velekomične prizore, ki sledijo temu. Na veliko nesrečo pride pa še prava Charley-eva teta iz Brazilije. Dijaka že obupujeta, a v starem Francisu in Charley-evi teti vzplamti žarek ljubezni, ki je tlel 25 dolgih let in zategadelj oprostita hudomušni mladini vse, ko zvesta za prevaro. — Občinstvu bode ta igra gotovo ugajala. Vloge so v dobrih rokah. Priprave pa, ki se vrše z vso natančnostjo, nam jamčijo za dobro vprizoritev.

Balkan.

Srbska skupščina. — V seji skupščine včeraj je vložil poslanec Novaković na vlado interpelacijo glede odredb vlade proti upornim Albancem in za zavarovanje albanske meje proti novim vpadam. Poslanci Ilić, Joksimović in Gjorgjević se zahtevali v interpelaciji od ministrskega predsednika Pašića natančnega pojasnila o vzroku pridržanja srbskih vojnih vjetnikov od strani bolgarske vlade in o usodi teh vojnih vjetnikov.

Vlada je predložila državnemu svetu v odobrenje svoj predlog za najetje posojila v znesku 250 milijonov dinarjev.

Isa Boljetinac umrl. — Valona 10. Semkaj so dospele vesti, da je znani albanski vstaški voditelj, Isa Boljetinac, včeraj v vasi Komljen umrl.

Dunaj 10. Belgrajska »Stampa« poroča, da je Isa Boljetinac včeraj umrl za ranami, katere je dobil v boju s Srbi. Isa Boljetinac je bil rojen Srb iz Boljetina in se je šele kasneje pomohamedanil. Bil je plačan zaupnik sedaj turške, sedaj kake zunanje vlade, svoje besede pa nobeni ni držal. S svojimi četami je plenil, kjer se mu je zdelo in povzročil nešteta krvava klanja. Njegova smrt bo nedvomno olajšala vpeljavo reda v Albaniji.

Srbi prekorali albansko mejo. — Dunaj 10. Tukajšnji listi zaznamujejo danes vest, da so srbske čete zasedle albanski teritorij v širini 15—20 km. Zvečer je prispela iz Beograda vest, da je srbska vlada že ukazala, naj čete zapuste albansko ozemlje, nakar so čete takoj ustavile nadaljno prodiranje.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Novo vojaške zahteve. — Vojni minister Krobatin, ki je konferiral v Pešti z grofom Tiszo, je konferiral včeraj dlje časa z grofom Stürgkkom in domobranskim ministrom Georgijem. Razpravljalo se je o vprašanjih, ki so v zvezi z novimi vojaškimi zahtevami. Vojna uprava zahteva: 1. Naknadni kredit 350 milijonov kron kot stroške za mobilizacijo. 2. Zvišanje rekrutnega kontingenta za 53.000 mož, kar stane 50 milijonov. Od te svote pride 11 milijonov kot prvi obrok v proračun za l. polletje 1914. 3. Gradnja 4 novih dreadnoughtov in nekaj križark in drugih ladij za skupno svoto 426 milijonov. Ta svota naj se razdeli na 5 letne obroke, katerih prvi se stavi v proračun za l. 1914—1915. **Štajerski deželni zbor** se je sešel na zasedanje, ker so se nemški in slov. poslanci zedinili za program kratkega zase-

danja. Med predlogi je tudi povišek naklade na pivo od 2 K na 4 K.

Inozemstvo.

Ruski mornariški proračun. — Proračun, ki je bil predložen državnim dumi dne 6. t. m., izkazuje rednih izdatkov v znesku 250.397.540 rubljev; v primeri z lanskim letom več za 22.225.127 rubljev; polovica teh povišanih izdatkov se porabi za nadaljevanje gradbe novih ladij za črnomorsko mornarico.

Domače vesti.

† Matevž Andrejevič Ternovec. — V Trstu je umrl včeraj zjutraj gospod Matevž Andrejevič Ternovec, vitez Leopoldovega reda, dvorni svetnik v pok. c. kr. najvišjega sodnega in kasacijskega dvora, i. t. d. Pokojni Ternovec je naš rojak, rojen v Rgarju l. 1843. Gimnazijo je študiral na Regi, a vseučiliške študije je dovršil v Zagrebu. Služboval je v Gorici, v Sežani, v Buzetu, v Vodnjanu, potem zopet v Sežani, v Trstu, na deželni in na višji deželni sodnji, naposled na najvišji sodnji kot dvorni svetnik, od koder je odšel pred par leti v pokoj v Trst, kjer se je stalno naselil. Pokojni Ternovec je bil izboren jurist in pravi ljudski sodnik. Poznal je dušo ljudstva, šege in običaje, ljubil je svoj slovenski rod in ga znal vselej kedar treba braniti. Ternovec je bil čist, izklesan značaj, ki ni krivil hrbta pred nikomur, in ki se je boril dolga leta za veljavo našega jezika na sodnijah v Primorju. V tržaški okolici, kjer se je rad gibal, je bil med priprostim ljudstvom jako priljubljen. Značajan je bil, mož na svojem mestu v službi, pravici je služil, zato pa je bil povsod spoštovan in njegovo čisto slovenstvo mu ni nič škodovalo v karieri. V svojem narodu si je vstvaril dober spomin. Naj počiva v miru!

Nagle smrti je umrl v Gorici g. I. v. a. n. Trošt, c. kr. carinski nadzornik, znani mož, ki ima mnogo zaslug za tukajšnje veteransko društvo. Naj počiva v miru!

Umrl je dne 5. t. m. v goriški bolnici usmiljenih bratov g. Potočnik, ki je popravljaj orglje, klavirje in harmonije in je bil dobro znan po mestu in po deželi.

Četrta seja deželnega zbora se bo vršila v ponedeljek 13. t. m. ob 4. uri popoldne.

Imenovanje. — G. dr. Ivan Bratina je imenovan asistentom ad personam v licealni knjižnici v Gorici.

Prvotna lista porotnikov goriškega mesta bo izpostavljena na upogled na anagrafičnem uradu goriškega municipija od 13. do 20. t. m. Eventuelne ugovore je podati do 20. t. m. Gledé na to kličevo. Slovenci, na noge! Preglejmo to listo, da pridejo med porotnike iz Gorice tudi Slovenci; med nadomestnimi porotniki so navadno sami Italijani iz Gorice, enega Slovenca denejo vmes. Že razumemo, da sicer ni nihče rad porotnik, ali narodna dolžnost nas kliče, da se uveljavimo v listi porotnikov iz goriškega mesta!

Za Narodni muzej so darovali: 1. G. dr. Kobal, katehet na učiteljski v Gorici, pipo z okraski (iz zapuščine pok. vikarja Štruklja v Čezsoči); 2. g. I. Fon, učiteljski šnik II. t., 2 rimljanska denarja; 3. g. Fr. Klopčič, župnik na Bukovem, star križev pot slikan na steklo; 4. g. Mlekuž, učiteljica v Čepovanu, 4 stare vezene robce; 5. Andrej Kutin iz Čezsoče knjigo: Sgodbe svetiga pisma. — Odbor.

»Slovenska dekleta v Srbijo, ne v Aleksandrijo!« — Članek pod tem naslovom v »Soči« je vzbudil občno pozornost po deželi in gospodični Jeleni Vukasovičevi v Beogradu je došlo, kakor nam poroča, polno pisem in dopisnic, na katere pa ona ne more odgovarjati; zato nasvetuje ponovno, naj se narodni krogi v Gorici zainteresujejo za to stvar, si izberejo komitê in stopijo v zvezo z beogradskim patriotičnim društvom »Kolo srbskih sestar«. Po tej poti se morejo posredovati službe v Srbiji.

Vprašanje: Šolski zdravnik na gimnaziji v Gorici je Nemeč dr. Wolfer. Gimnazije so sedaj deljene. Zato vprašamo, če bo Nemeč dr. Wolfer šolski zdravnik tudi na novi slovenski gimnaziji?

Znameniti zdravnik Plenčič živi v Solkanu še v ljudski tradiciji. Nekateri ljudje vedo še povedati, da je imela Plenčičeva hiša nekdanj znamenitega moža, ba je ministra. Pripovedujejo, da je bil zelo bogat in da je pošiljal domačim ogromne

množine denarja. Spremljal pa ga je na vsem svojem potu in sreči križ, katerega je mati naredila z roko v znak za sinom, ko je odhajal na Dunaj študirat. S tem svojim činom je mati pripomogla sinu do sreče. — Plenčičevo ime je sedaj v Solkanu izumrlo in to baje po lastni krivdi njih, ki so je nosili. Še sedaj je znano Solkanem, da se Plenčiči niso hoteli ženiti iz nekake bojazni pred ženskami. Še sedaj pravijo ljudje takim, kateri imajo enako »švahost«: glej tak si kakor nekdanji Plenčiči. — Hiša, v kateri je stanovala ta rodbina, je znana in stoji nasproti stanovanju g. ravnatelja I. Juga v Simon Gregorčičevi ulici. Tudi se še hranijo v solkanskem župnišču krstne knjige iz tistih let, ki pričajo, da je bil leta 1705 rojen v Solkanu ta znamenit mož. —

Slovenski poslanci sedijo v deželnem zboru od predsedniške mize dol: dr. Franko, dr. Gregorčič, nadsvetnik Rutar, dr. Podgornik, svetnik Dominko, dr. Gregorin, Kovač, Miklavčič, Mikuž, Gorjup, Furlani, Fon, Grgič, Rojec.

Predsedniki deželnozbornih klubov. Predsednik juridičnega odsega je dr. Flego; kmetijskega: dr. Bugatto; tehnično-železniškega: dr. Gregorčič; peticijskega: dr. Franko; verifikacijskega: Piccinini; šolskega: dr. Podgornik; finančnega: dr. Rebula.

Galerija deželnega zbora šteje vedno polno občinstva, ki rado prisostvuje sejam. To je vse lepo in prav. K sejam prihajajo mladi in stari, vsi sloji so zastopani in prihaja tudi ženski svet. V drugi seji, ki je bila posebno dobro obiskana so bili med drugim občinstvom furlanski in slovenski duhovniki, 1 usmiljen brat, 1 kapucin, 1 vojak-planinec, razne Italijanke različne starosti, mlada je bila samo jedna; bili so tudi 4 policijski agentje. Da je bila galerija povsem polna, je prihitel še neki italijanski brivec v svoji beli munduri pogledat, »se che le di nuov alla dieta«.

Razpis nagrade. — Tržaška podružnica »Slov. plan. društva« razpisuje nagrado 50 K (petdeset kron) za najlepši lenak za III. veliki planinski ples v Trstu. Lenak v velikosti 180×80 sme obsegati največ tri barve. Osnutke, ki ostanejo po sprejetju last podružnice, je poslati najkasneje do 15. novembra t. l. na naslov: Tržaška podružnica »Slov. plan. društva« Trst ulica Torrebianca št. 41./I.

Na rednem občnem zboru društva »Goriške Slovenske Mladine«, ki se je vršil 9. t. m. pri »Jelenu« je bil izvoljen novi društveni odbor, kateri se je pri l. konstitucionalni seji na sledeči način razvrstil: Dr. Drago Marušič, predsednik; Avgust Kozman, podpredsednik; Milovan Domenis, tajnik; Alojz Sedej, blagajnik; Danilo Dekleva, Fran Kompara, Anton Mervic, Rudolf Mervic in Stanko Mužina, odborniki. V. Velušček, S. Pečenko, V. Leban in A. Škrabar, odborniški namestniki. F. Pinter in F. Kurinčič, preglednika. Na občnem zboru je vladalo zanimanje za razna poročila, vršile so se živahne debate, posebno na dolgo in obširno se je razpravljalo način reorganizacije društva »Goriška Slovenska Mladina« na podlagi novih spremenjenih pravil, ki obetajo društvu lenše obzorje in obširen nov delokrog na polju organizacije naše mladine.

Iz mesta: »Čitali smo v »Soči« vprašanje na dr. Casanicola, ako je čital ljubljanski »Dan«, kaj je bilo o njem pisano? Namignjeno je na neke razmere, ki se menda tičejo omenjenega gospoda. Vprašamo, kaj je na tej stvari; ker vsi ne čitamo lista »Dan«, naj se spregovori o tej reči v »Soči«. Več radovednežev. — (Uredn.: Odgovor na to vprašanje sledi.)

Neozdravljivi umoholni, ki niso nevarni. — Deželni odbor je v preteklem mesecu (torei še stari deželni odbor) naročil ravnateljstvu deželne umobolnice, da naj nozove občine, naj vzamejo iz zaveda neozdravljive umoholne, ki niso nevarni, oziroma naj zaračunajo stroške za prehranjevanje takih umoholnih na račun posameznih domovnih občin.

O nar fantih iz Števerjana so poročali italijanski listi te dni, da so strahovite ekcese zagrešili na državni postaji v Gorici; da so naznanjeni policiji. ednega na so izročili vojaški oblasti, ker je volaknovinec. Kakor smo noizvedeli, so spremljali onega, ki je šel k vojakom in ob taki priliki fantje radi pojo; so peli in bodo

pel. Kakor se nam poroča, je redar pognil sabljo nad njimi in potem jih hotel aretirati, pa jih je končno le zapisal. Pel je tudi oni fant, ki je šel k vojakom, in je že naznanjen vojaški oblasti. V trdnjavsko ječo ga menda ne pošljejo radi tega. S to stvarjo se bomo še bavili, ko bodo znane razsodbe.

Avtomobilska nesreča se je pripetila na cesti med Verso in Nogaredom. Neki avtomobil iz Trsta se je vozil nazaj iz Italije. Ko se je hotel izogniti nekemu vozu, je počil pnevmatik, zavozil je v stran in avtomobil se je prevrnil. Vozil je avtomobil sofer Cimarosti, z njim je bil G. Fazzini; v avtomobilu g. Trevisini iz Pirana s svojo hčerjo, žena Trevisinijeva in neka usmiljena sestra, v pomoč umobolni ženi. Ranjeni so vsi več ali manj po različnih delih telesa.

V Gorici se je rodilo v času od 28. septembra do 4. oktobra 20 otrok; umrlo je v tem času 22 oseb.

5 strelav iz revolverja je spustil v Tržiču danes dopoldne na poslovodjo ladjedelnice g. Königa neki dalmatinski delavec. Delavec je sodil, da je Königa usmrtil; zato si je z britvijo prerezal vrat. Oba so prenesli v bolnišnico.

V Solkanu so bili okradli tatovi krojača g. Iv. Vugo ter mu odnesli blaga in oblek v vrednosti okoli 5000 K. To se je zgodilo v noči od četrtega na petek. Dva tatova so že prišli.

Drobiž. — Marko Vukič je doma s Hrvaškega; službo ima v Gorici in hud gospod je; nekega goriškega sobnega slikarja, po imenu Fran Fornazarič, je nabil z dežnikom tako, da je moral plačati 5 K globe in dežnik ima tudi pokvarjen; torci škoda precejšnja, ali duška je pa le dal svoji jezi. — Zakonska Tereza in Andrej Beltram v Bukovici sta eksekutorja Saksido tako malo prijazno sprejela, da je kaznovana Tereza za ta ljubezniv sprejem na teden dni zapora, Andrej pa na 48 ur. Ženska je rada hujša od moškega. — Sekvestriranega vola je prodal Anton Pičulin iz Bukovice; da bo za drugič vedel, da se ne sme prodajati stvari pod sekvestrom je dobil tri dni zapora. — Obdolžena sta bila Ivan Pahor in Fran Brankovič iz Volčjedrage, da sta nekje »vzela« ribje mreže; ali oba sta oproščena, ker se jima ni moglo ničesar dokazati. — Štefan Pozzetto, mehanik iz Gradeža doma, uslužben v Tržiču, se je pretepal z nekim Josipom Batignonom; ranjen je na desni roki precej močno, tako da je moral v goriško bolnišnico. — Izgnali so iz Gorice nekega Josipa Venika ter ga vrnili tržaški občini, v katero je pristojen. — Podturnom v Gorici so hudi fantje, ki redarjev nimajo preveč radi; kravale so delali in redarje so žalili Al. Bensa, Jos. Bensa, Alfred Krpan in Al. Petejan; sedaj bodo kaznovani in najbrže se bodo kesali v pržonu, ker so rogovilili in žalili redarje. — Brez sredstev je hodil okoli po Gorici neki Josip Vižintin iz Zagraja; aretirali so ga in poslali domov. — Poškodoval se je pri mlatenju 12 letni Ivan Simčič iz Biljane; in sicer ima zlomljeno kost v nosu; pripeljali so ga v goriško bolnišnico.

Zdravnika dr. Thoma v Gorici je prijel za prsi, ga stresel in nekaj poškodoval 21-letni Delavec Fran Ogriz, ker mu ni hotel napraviti spričevala, da je bolan. Fant je zdrav kot riba in je šel drugi dan plesat; umevno, da ni dobil zahtevanega spričevala. Sodnija mu je prisodila 4 mesece zapora s postom in trdim ležiščem.

CENTRAL-BIO. — Sedaj se prednaša v tem kinogledišču dogodek iz slavnih dni naše domovine. Sovražnik cele Evrope, veliki Napoleon, je naletel v l. 1809 na krepak odpor na Tirolskem. Kdo ne pozna iz zgodovine tistih časov Andreja Hoferja? Komu niste še znani imeni Speckbacher in Haspinger? Film »Speckbacher« ali »Nevesta smrti« nam prinaša sliko iz bojev onih časov, ki si jo mora vsakdo ogledati. Prav posebno opozarjamo na ta film šolska vodstva in vojaške oblasti, kajti tu jim je dana priložnost vzbujati potom kinematografa v mladih srcih ljubezen do domovine. Jutri bodo spremljali predstave ob 5., 6. in 7. uri zvečer vojaški orkester.

Kolesarsko društvo »Solkan« v Solkanu priredi v nedeljo dne 12. t. m. veliko društveno cestno dirko na cesti Solkan-Kanal in obratno. Start in cilj pri pokopališču ter v Kanalu pri orožniški postaji.

Darila so: 1 zlata, 1 srebrna zlata, 1 velika srebrna in 2 mali srebrni. Vpisnina 3 K. Po končani dirki se razdeli darila na vrta g. Alojzija Mozetiča. K obilni udeležbi vabi odbor.

Občni zbor »Dijaške kuhinje« v Gorici se bo vršil dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih hotela »Zlati jelen« z običajnim dnevnim redom. Odbor vabi vse čislane člane in tudi druge, katerim je pri srcu naše dijaštvo, naj se vdeležijo občnega zbora prav v obilnem številu.

Jugoslov. dij. poč. zveza je za letos dosegla svoj namen. Pripomoglo je k temu mnogo jugoslovanskih gostoljubnih rodbin. Odbor si šteje v prijetno dolžnost, da se tem potom toplo zahvali vsem dobrotnikom dijaštva. Jugoslov. dijaštvo se je posluževalo v polni meri tega izobraževalnega sredstva. Ceste naše domovine so bile polne potujočega dijaštva, lepota naših zemlja se je neizbrisno vtisnila marsikomu v dušo. Planine, jadransko morje, zeleni grički Štajerske, slavonske ravnine, bosanska in hrvatska zemlja je navdala našega dijaka z domovinsko ljubeznijo. Pri tej priliki se še enkrat zahvalimo za prijaznost stanodajalcev in prosimo, da oprostite vse morebitne nekaktnosti potujočega dijaštva. Javnost naj uvaža veliki pomen te zveze in naj nam ostane naklonjena še za drugo leto. Odbor jugoslovanske dijaške počitniške zveze.

Izgnubila se je zlata zapestnica-veriga z zlatim obeskom in sicer na poti med Sv. Lucijo in Sv. Lucijsko postajo, mogoče pa tudi šele v vlakcu, oziroma na poti med goriško postajo in Nunsko ulico. Če jo je kdo našel je naprositi, da jo odda pri uredništvu proti primerni nagradi.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«. Istotam se sprejemajo abonenti po dogovoru na zelo nizkih cenah.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne hoste odprti v Gorici lekarni Gironcoli in Kürner. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 12. do 19. t. m.

Domača politika.

»Novi Čas« piše vedno dalje o krivici in nasilju, katero je zadelo poslance S. L. S. v deželni zboru. Novi Čas ponavlja skromno željo, da vsaj eden izmed trojice Fon-Grgič-Rojec bi moral biti v deželni odboru. Pa nobeden ni in tudi nobeden ni načelnik nobenega odseka. Krivica in nasilje! Trije so poslanci S. L. S. in pred temi tremi bi morala pasti v prah enajstletnica Slovenskega kluba in dati jim mesta: podglavarja, vsaj enega deželnega odbornika, enega namestnika in vsak izmed teh treh bi moral biti načelnik enemu odseku. Ali ako bi se to zgodilo, kdo ve, kaj bi pa potem še hotel imeti nikdar zadovoljni Novi Čas?

»Vsak teden eno sejo, Gospodom se res nič ne mudi«. — Tako vsklik »Novi Čas«, ko naznanja, da bo tretja seja deželnega zbora v ponedeljek 13. t. m. — Seja je bila določena za četrtek, ali je bila odpovedana radi psihiatričnega kongresa, ker so kongresisti prišli že v četrtek popoldne in je bil s sprejemom zaposlen tudi deželni glavar, ki je bil navzoč drugi dan tudi pri zborovanju. Prejšnji deželni odbor je že z veseljem sprejel naznanilo o psihiatričnem kongresu, napovedal pogostitev in dogovoril program. Sedanjí izvršuje vse to, kar traje od četrta dalje ter skonča šele jutri. Umevno, da med tem časom ni moglo biti sej. S kongresom je bil zaposlen deželni odbor in glavar; zato pa ni bilo tačas nobene seje. Prvi dan, ko more biti zopet seja, je ponedeljek, in na ta dan je seja sklicana. Na vse to pa kliče Novi Čas z namenom, hujskati ljudstvo na deželi, da se... »gospodom res nič ne mudi!« Ta vsklik pa velja tudi gospodu deželnemu glavarju proštu Faiduttiju, kate- terega Novi Čas tako indirektno napada ter mu očita: ... »vsak teden samo eno sejo. Gospodom se res nič ne mudi!«

Gorenja Trebuša, pomagaj! — »Novi Čas« meni, da je sedaj novi čas za novo preklanje v korist S. L. S. Pa se poslužuje slabih sredstev. Sedaj so spisali v Gorici dopis in ga naslovili iz Gor. Trebuše: v njem se poje slava Fonu in graja »komodnim liberalnim gospodom«. Vsa stvar s cesto je že pojasnjena iz debate v deželni zboru o tej cesti; objednem pa opozarjamo na današnji drugi članek na prvi strani lista.

Tržaški škandal. — Lepo razvijajoče se slovensko gledališče v Trstu je hotelo zvesto intencijam prave kulture, pokazati svojim prijateljem tudi umotvore italijanskega naroda in je tako napovedalo predstavo Puccinijeve opere »Madame Butterfly«. Tržaški Slovenci so z veseljem vzeli to napoved na znanje in nasprotovanja ni bilo slišati od nikoder. Stvar je bila v redu. Kar pride nakrat misli od Riccordijevega založnika, (lastništva opere) v katerem se prepoveduje vprizoritv v slovenskem jeziku, zato ker da je Trst laško mesto. Neverjetno, da more zavzeti sicer slovito Riccordijevo založništvo tako naziranje, da more pozabiti na vso kulturo in se udinjati propalim tržaškim kamoristom, pravim povzročiteljem tega škandala! Kajti škandal je za tržaške prvake, ki imajo vedno svojo 2000-letno kulturo na jeziku, da siore dejanje, ki ga ne bi storil zadnji Skipter v Albaniji. Najlepše pa je, da se ti šovinisti prav nič niso bali za »laški« Trst in za »profanacijo« opere, ko se je pela »Madame Butterfly« v istem Trstu ravno tako v tujem nelaškem jeziku. Takrat se je seveda pelo v blaženi nemščini in takrat si kamora ni uprla zgubiti svojih zvestih volilcev, takrat je lahko vladal nelaški barbarski jezik. Ampak gospodje s tržaškega magistrata bi pa tudi lahko vedeli, da nemščina glede blaglasja še dolgo ni kos slovenščini in da kake profanacije opere Slovenci sploh ne morejo storiti. »Piccolo« pa naj sedaj še to nesramnost jemlje kot argument, kadar bo govoril o svoji 2000-letni kulturi in o zaostalosti Slovencev. Sicer pa želimo tržaškim barbarom še par takih uspehov nad Slovenci. Saj en uspeh!

V »Schulvereinske šole« v Gorici hodijo tudi slovenski otroci. Seveda, če ne pa bi ne bilo treba teh šol! Poizvedeli smo za stariše, ki pošiljajo svoje otroke v nemške raznarodovalne šole in zadeli na imena, da smo se čudili in čudili; zlasti pri dveh, ki morata posebno poznati pomen ljudske šole! Več za danes ne rečemo.

Krminu je zapretila velika nevarnost, tako velika, da je moral tržaški »Piccolo« priti na pomoč; drugače bi se bil podrl italijanski Krmin. Slovenski trgovec T. na Locatellijevem trgu ima tudi ponižen slovenski napis nad svojo prodajalno. In radi tega napisa, proti kateremu nimajo pametni Krminčani čisto nič, se je razburil »Piccolo« v Trstu in kriči kot žgajnar, da je tisti slovenski napis strahovito izzivanje italijanskega Krmina. Če Italijani v Krminu živijo in se redijo od slovenskih Bricev, če jim ti nosijo denar in zaslužek, to ni nikako izzivanje italijanskega Krminu, ali če Slovence v Krminu izobesi mal slovenski napis. Hoče intransigentne vrag vzeti. Vrag jih vzame in ves italijanski Krmin, kakor hitro ga zapustijo slovenski Brici! Torej le počasi, »Piccolo«, z izzivanjem. Krmin mora spoštovati Slovence in jih pustiti v miru, drugače mu bo slaba predla!

Narodna obramba.

Moška in ženska podružnica Ciril-Metodove družbe v Gorici nameravati prirediti letos Silvestrovo na zadnji večer tega leta. Ker se vrši preje po Sokolu prirejena gledališka predstava in običajni Martinov ter Miklavžev večer, ne kaže podružnici prirediti preje svoje zabave, da s tem ne škoduje obisku omenjenih prireditev.

Prosveta.

»Narodna prosveta« v Gorici priredi v mesecu oktobru t. l. predavanja po Krašu in sicer:

Danes je predavanje v Sezani: Dr. Vošnjak: Hrvati in Srbi.

12. oktobra v Tomaju, predava dr. Marušič D.: Našega naroda cilji in smotri.

18. oktobra v Trzinu, predava dr. E. Dereani: Higijena v domačem življenju.

19. oktobra v Komnu, predava dr. I. Bačar: Doživljaji slovenskega zdravnika v balkanski vojni.

19. oktobra v Temnici, predava dr. Bog. Vošnjak: Slovenci in Jugoslovani.

Društvena knjižnica se nahaja v Trgovskem domu (vhod Via Petrarca) ter je odprta ob sredah od 6—7 zvečer in ob ne-

deljah in praznikih, ki padejo na nedeljo od 10—12 ure predpoldne. Želeli in priporočali bi, da bi knjižnico v večji meri posečali slov. meščani in okolčani.

Slovensko gledališče v Ljubljani — rešeno. — Če nam v Trstu brezprimeren laški šovinizem prepoveduje predstave, smo ogorčeni nad tem nekulturnim početjem, naravnost besni bi pa morali biti nad Slovenci, ki iz same strankarske strasti uničijo edino slovensko gledališče. Naša prestolnica je morala odsloviti svoje igralce in po zaslugi S. L. S. je vladala v beli Ljubljani samo nemška Talija. Pa k sreči nismo Slovenci osamljeni, pomoč nam je prišla iz vzhoda, naši bratje so nam rešili gledališče. Med mestno občino ljubljansko in intendantco hrvaškega deželne- ga gledališča v Zagrebu je dosežen dogovor, ki pomeni rešitev gledališke krize. Proti subvenciji 32.000 K prepusti hrvaško gledališče ljubljanskemu gledališču g. Borštника, ki bo v artističnem oziru upravitelj naše drame. Poleg tega so s 1. oktobrom angažirani vsi dosedanjí dram- ski igralci, hrvaško gledališče bo pa pošiljalo po potrebi tudi svoje igralce gostovat v Ljubljano. Vsak teden se vrše vsaj dve dramski predstavi. Kraljevsko zemaljsko kazališče v Zagrebu bo pa prirejalo vsaj štiri operne in operetne predstave na mesec in sicer s svojimi močmi ne samo z lastnimi pevci, temveč tudi z lastnim zborom in orkestrom. Ljubljana ima s tem zopet svoje gledališče, in sicer dokaj boljše od prejšnjega. V Ljubljano pride zopet umetnik Borštnik, zagrebška opera bo pa nudila ljubljancem užitke, kot jih prej- šnja ni mogla. Zanimivo je, da velja me- stno občino po tem dogovoru slovensko gledališče najmanj 10.000 K manje, kot prejšnje leto. Upamo na, da bodo Ljub- ljancani znali ceniti prijaznost hrvaškega gledališča in da bo sedaj nemško gledališ- če brez slovenskih gostov, slovensko pa vedno razprodano.

Hrvaške predstave v Pulju v Narodnem domu daie gledališka družba Stojko- vič; igrajo izbrane igre.

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo »Sokol« v Prva- čini priredi dne 19. okt. v »Sokolskem Domu« veselico. Isti dan se vrši tam tek- ma III. okrožja Gš. S. Ž., h kateremu spa- dajo društva Prvačina, Šempas, Bilje, Miren, Gradišče, Škrbina, Dornberg in Dornberg-Zalošče. To bode letos zadnja prireditev Goriških Sokolov izven telo- vadnic.

Sokol v Ljubljani slavi danes in jutri slavje svojega polstoletnega obstoja. Na vsporodu je: javna telovadba naraščaja, prijateljski večer, slavnostno zborovanje, Sokolski izprevod po mestu, javna telo- vadba, ljudska veselica, razstava. Ljub- ljanskemu Sokolu kličemo: le krepko naprej! — Na zdar!

Zlet slovanskega Sokolstva v Pragi 1912. — Telovadno društvo »Sokol« v Gorici priredi v kratkem serijo predavanj o slovanskem sokolskem zletu v Pragi. Nad 200 skioptičnih slik v barvah bo po- jasnjevalo življenje in vrvenje tisočev telo- vadcev in gledalcev na Letni. Zopet bo- mo videli nepregledne množice slovans- kega Sokolstva pri slavnostnem sprevo- du skozi Prago. Kdor je sam videl nad vse krasni prizor, naj pride, da občuti zopet lepe trenutke vzvišenega čistega navdu- šenja. Kdor ni imel prilike, prisostvovati velikim slovanskim praznikom, naj pride sedaj pogledati in poslušati!

Podrobnejše o sporedu, določitve dnevov objavimo pravočasno. Predavanja in razlago oskrbi dr. Drago Marušič. Pri- poročamo bratskim društvom, da opozo- re svoje člane na vršča se predavanja ter da iste v obilem številu posečajo; rav- notako pričakujemo od vseh goriških Slo- vencev udeležbe, da spoznajo Tyrševo sokolsko delo in pomen Sokolstva!

Telovadno društvo »Sokol« v Št. An- drežu ponovi jutri v nedeljo 12. t. m. na splošno željo občinstva štiri dejansko rodb. dramo E. n. g. G. a. n. g. »Sin« v Št. Andrežu v dvorani g. P. Lutman. Prire- ditev se vrši ob vsakem vremenu, pričte- tek je ob 4. uri pop. O vprizoritvi preteklo nedeljo se je kritika jako pohvalno izra- zila, zato se pričakuje iz mesta in okolice obilne vdeležbe. — V nedeljo vsi v Št. Andrež!

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Nabrežina. — Tukajšnja »Javna ljud- ska knjižnica« je otvorila dne 1. oktobra 1913 svojo čitalnico v društveni peyski sobi. Odprta je med tednom dnevno od 1—3 ure popoldne in od 7—10 ure zvečer; v nedeljo in praznik od 9—12 popoldne in od 1—5 popoldne. Dostop imajo člani knjižnice in tudi nečlani, koji plačujejo me- sečno 80 vin. in to trimesečno naprej. Na razpolago so razni časopisi vseh sloven- skih političnih strank in razne revije. — Odbor »J. lj. knjiž.«.

Gospodarske vesti.

Filijalka avstro-ogrske banke v Go- rici se otvori v ponedeljek 13. t. m. v ulici Codelli št. 11.

Cena cementa se zniža. — Med last- niki avstrijskih cementnih tovarn je prišlo do nesoglasja in najbrže se kartel razide, nakar bi nastala konkurenca, ki bi cement pocenila.

Zvišanje obresti. — Angleška držav- na banka je zvišala svojo obrestno mero od 4¹/₂ na 5¹/₂. Sodi se, da tudi Avstro- Ogrska banka poviša obrestno mero, in sicer od 6 na 6¹/₂ ali celo na 7%.

Razne vesti.

Umor pri Sv. Jakobu v Trstu. — Ražem oproščen. — Vsakomur je še v do- brem spominu strahoviti dogodek, ki se je pripetil dne 23. avgusta t. l. pri Sv. Jakobu, ko je Peter Ražem, hoteč se mašče- vati nad svojo nezvesto ženo, umoril ne- dolžno dekletce, 13-letno Emilijo Bizjako- vo, ki je tisto noč spala v Ražmovem sta- novanju. Obtoženec Peter Ražem je star 30 let, rojen v Ospu, kmetskih staršev sin, bivši čuvaj državne železnice.

Ponoči je Ražem prišel domov, a ker je našel vrata od znotraj zapahnjena, jih je ulomil in tako prišel v kuhinjo, kjer je go- rela luč. Vzel je iz nekega zaboja stekle- nico karbolne kiseline in jo izlil v čašico, hoteč s kiselino oslepiti ženo. Potem pa se je premislil. Vzel je debelo poleno in re- volver in stopil v sobo k postelji, kjer ste spali Bizjakova in Maraspinova. Misleč, da je njegova žena, je udaril najprej s po- lenom parkrat Bizjakovo po glavi in po- tem še parkrat ustrelil z revolverjem na- njo, mereč v glavo. Ko se je zavedel, kaj je storil, se je sam ovadil policiji. — Zasli- šanih je bilo več prič. Ražem je oproščen.

Kolera na Hrvaškem še ni ponehal, marveč se naznanjajo še novi slučajji. V Kuzminu je 6 novih slučajev kolere, 3 smrtni, v Vinkovcih 3 slučajji; dosedaj je bilo vseh slučajev kolere 431, umrlo je 184 oseb.

Žid obtožen ritualnega umora. — V Kojevu v Rusiji se vrši razprava proti židu M. Beilisu, ki je obtožen, da je po- magal pri umoru nekega 12-letnega deč- ka, čegar krv so uporabili v ritualne na- mene. Židje povsodi protestirajo proti te- mu procesu in proti bajki o ritualnem umoru.

1500 otročičev je usmrtila v okolici Vratislave babica Šofer. Zavrlj so 12 žensk iz takozvane boljše družbe.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tisk: »Goriška Tiskarna« A. Gabršnik (odgov. I. Fabšič). Zaloga: Družba za izdajanje listov »Sokol« in »Primorec«.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za vsa želodna trnčja neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsimi drugimi dra- stičnimi stitli, kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2—

Pomaranje se sodnjako zasleduje.

Moll-ovo Franc. žganje in sol

za ribanje života — Bolečine olajšajo in orenenjojo sta- romano sredstvo proti tryanju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 2—

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodillnicah. Glavna lekarna

A. MOLL, c. in hr. dvorni taležnik, Dunaj,

Teschlauben 9.

Zaloga v Gorici v lekarni: A. Gironcoli,

G. Cristofolotti.

Naznanilo.

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril v soboto, dne 11. oktobra t. l. moderno, mestno opremljeno

kavarno » Tolminu

o lastni hiši št. 61.

Biljard in časopisi na razpolago.

Za obilni obisk se priporoča

Ivan Mrak,
kavarnar.

329-1

Izjavljava,

da nisva v nobenem oziru plačnika za dolgove, ki bi jih napravila najina hčer Ivana Komel na kakoršenkoli si boji način.

V Šempasu, dne 9. oktobra 1913.

Franc in Marija Komel.

329-1

IZIDOR NANUT

avtorizovana stavbena tvrdka

v Gorici

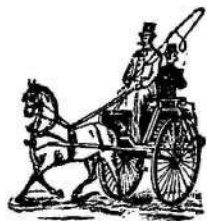
ulica Adelaide Ristori št. 5

se priporočata p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Sedlarska delavnica Ivan Krauos - Gorica

na Kornu št. 11.

Zaloga vsakovrstnih konjskih vpreg in raznih potrebščin za konje, kakor tudi velika izbèr usnjatih torbic, kovčegov za potovanje, stnic in denamic; razni nagobčniki, ovratniki, biči, vrvice za pse itd. Barvanje in tapetiranje raznih kaleseljnov in kočij. Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršuje točno. — Nahrbitniki za planince.

Prodajalniško opravo

se proda po prav nizki ceni.

- Naslov pove naše upravništvo.

Gorica Iv. Felberbaum Gorica

Corso Jos. Verdi 11 — Via Caserma 15
nasproti Izvoznemu trgu.

Velika izbèr izgotovljenih oblek

za moške in dečke

Površne suknje za moške od K 25.— naprej	Obleke za dečke od K 5.50 naprej
Obleke " " " " 20 " "	Hlače za moške " " 2 " "
Štajerske jopice " " " " 22 " "	Nepremoč. pelerine za moške 15 " "

Kakovost izvrstna, kroj eleganten.

Kemična tvornica Traiskirchen pri Dunaju
LIEBLEIN & Co

Cementna malta, beton, apnena malta napravi neprodorno za vožo samo

STEARIT (obl. zavarovano).

Najidealnejše sredstvo za osušenje vseh vrst in za zadržanje talne vlažnosti.

Nepremočljive fasade z apneno malto. Malta zmešana s Stearitom ima 50—100% večjo trdnost kakor druge primese. (Uradno preizkušeno). Edina prodaja in zastopstvo:

F. P. Vidic & Komp. — Ljubljana.

Sprejme se

spretnega nabiralca oglasov za „Sočo“ in „Primorca“.

Zaslugek dober. — Nastop takoj.

Zglasiti se je

v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček.

V Ajdovščini

proda Julij Defranceschi
zemljišče

(ozir. stavbene parcele).

Naslov: Hotel Union, Gorica.

318-1

NAJBOLJŠA STREHA / EDANJOSTI
Firmit - / KRILJEVEC

Asbestni cementni skriljavec Firmit je umeten kamen najbolje vrste

FIRMITOVE TOVARNE ZADR. ZDZ WEISENBACH OB TRIESTINGI
/ PODNE AVTRIJSKO GZ
ZASTOP/TVO IN ZALOGA
G. GREGORIČ - GORICA OZK. A ULICA 71

Telef. št. 183. Telef. št. 183.
Kleparski mojster, strešni pokrivalc, zapri-seženi izvedenec, zalagatelj c. kr. drž. že-leznice. Kleparska delavnica opremljena z najmodernejšimi stroji. Cene brez konku-rence. Vpeljava vode, plina acetilen in stre-lovodov. Izdelovalnica modernih črk za napise različnih velikosti in vrst.

Julius Guttman & sin

tovarna sodov.

Grosskanizsa — Ogersko

pouja sode in čebre iz suhega slavonskega hrasta vsake velikosti.

Pošiljatev se izorši takoj.

Cene zmerne.

293-1

MIHALJ TURK

priporoča svojo

brivnico Gorica,
na Kornu št. 6.

Ivan Zuodar

Čiginj, p. Volče

tovarna cementnih plošč
za pokrivanje streh.

Izdelek jako trpežen in lahek.

Cene tako nizke, da je izključena vsaka konkurenca.

295-8

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko av. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni že-lodec, storé, da zgine (Varstvena znamka). — v kratkem času omo-tica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da ólovek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijeva pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Kinematograf „Edison“ - Gorica

pri ljudskem vrtu

Od petka, dne 10. t. m. do nedelje, dne 12. t. m.

se predvaja velikanski, dramatični umotvor svetovne tvrdke iz Torina

NAKIT KRALJICE

pretresljiva drama v štirih dejanjih.

Krasne slike in scenerija.

Učinkujoč uspeh.

318-25

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici

Centrala **Ljubljana**, podružnice: **Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.**

Delniška glavnica K 8.000.000
Rezervni zakladi K 1.000.000.

Vloge na knjižice po 4³/₄%, v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev, vseh vrst deviz-valut.
Borzna naročila.
Promese za vsa žrebanja.
Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.
Stavbeni krediti.
Predujmi na vrednostne papirje.
Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje.
Safes.
Nakazila v inozemstvo.
Kreditna pisma.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.
velika zaloga
oljkinega olja
prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nise
prodajo na drobno in debelo.
Prodaja na drobno: Kron — 98, 104, 112
120, 128, 136, 144, 160, 180, 2—, 240
za litri po 72 vin.
Na debelo cene ugodne.
Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se
pušča kupcu do popolne uporabe olja; po
vporabi se spet zameni s polno.
Pravi vinski kis in navaden. Zaloga
mila in sveč.
Cene zmerne.

Kdo hoče zastoni uro?

Ker hočemo naše izvrstne žepne ure vpeljati povsod, razdelimo
5000 ur zastoni.
Pošljite svoj natančen naslov na dopisnici na
tovarno ur
JAKOB KÖNIG, Dunaj III. 2
poštni urad 45, predal št. 356.

PINTER & LENARD

Gorica, Raštelj 7-9
skladišča v Raštelju št. 9, 10, 12, 32

Velika zaloga raznovrstnih peči
od 8-100 K kakor tudi železnih
štedilnikov od 12-40 K in železnih
obzidanih štedilnikov od 40-200 K

Nagrobne svetilke
in fine železne na ognju pozlačene
križe od K 3-30 v veliki izbiri.

Karol Draščik

Odlikovana pekarija in sladničarna
v Gorici, na Kornu v (lasni hiši)
zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najl
nejega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pince itd.
Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah.
Priporoča se slav. občinstvu za mnogobrojna
naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.
Na sredi Raštelja 7.
TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.
Najceneje kupovališče nitraberskega in drobnega
blaga ter tkanin preje in nitij.
POTREBŠČINE.
Za pisarnice, kadičice in popotnike.
Najboljše šivanke za šivalne stroje.
POTREBŠČINE.
za krojače in čevljarje.
Svetinjice. — Rožni venci. — Mašne
knjižice.
Hišna obuvala za vse letne čase.
Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.
Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi.

Ljubi moj kam
graste?
K BATJEL-U
v Gorico
Šolska ulica 2-4
po novo uveliko, Mioka po šivalni stroj, Jože po gramofon in Tinče po kinet. stroj.
Tam je velika zaloga in mehanična delavnica.
Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Glavna zaloga
Palma podpetnikov
A. Drufovka
Gorica, Raštelj 3.
Zaloga usnja.

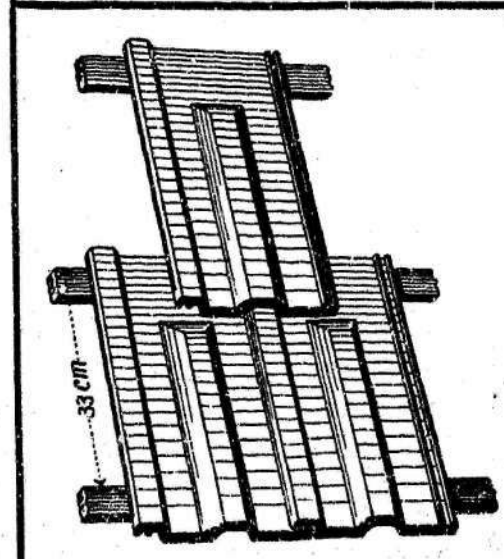
Zobozdravniški in zobotehniški atelje
Dr. I. Eržen
GORICA
Jos. Verdi tekališčev št. 37.
Umetna zobe, zlato zobovje, zlate kroune,
zlate mostove, zobe na kaučukove plošče,
uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe
vsake vrste.
Ordinira v svojem ateljeju
od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Veleskoristne, za vsakega posestnika senožeti neuprljive
kosilne stroje vseh sistemov kakor: izvirne ameriške
„DEERING“, ki so priznane najboljši, dalje:
„Johnston“, **„Osborne“**, **„Cormick“**, **„Zmaj“** itd.

ter **grablje** in **obračalnike** za seno, čistilne in navadne mlatilnice,
slamozreznice, vratila, motorje, stiskalnice za seno in sadje in sploh vse
druge poljedelske stroje pripreda v največji izbiri ter po znano najnižjih
cenah edina domača tvrdka te stroke na Kranjskem
FR. STUPICA V LJUBLJANI
Marije Terezije cesta št. 1.
Največja zaloga orodja in železnine ter stavbnega materiala.
Krasno ilustrovani slovenski obsežni ceniki na željo vsakomur brezplačno na
razpolago.

Emanuel & Oskar Kraus
TRST,
Via S. Nicolò št. 2
Tehnični biro
ureditev kompletnih industrijskih
naprav vse vrst in električne luči
in moči.

Glavno zastopstvo draždanske tovarne motorjev na plin prej Moric Hille v Dresden.
Najstarejša tovarna motorjev na nafto, sesalni plin, benzin, benzol in plin. Nad
10.000 motorjev v obratu. Izredna odlikovanja. Stroji za izdelovanje opeke, vseh
vrst za ročni in parni obrat. Raznovrstni stroji za obdelovanje lesa od tvrdke
Adolf Aldinger v Oberürkheim pri Stuttgartu. Universalni strugalni stroji okrogle
žage, vrtalniki in izjedaci (Fräsmaschinen), razni brusilni stroji. Kompletno oprave
za mizarske delavnice. Stroji za obdelovanje kovin, kovaške mize, vrtalni stroji,
izjedaci itd.
Proračuni, ponudbe in tehnične informacije gratis in franco.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana
tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini dvojno zarezani
strešnik-zakrivač
:- s poščno obrezo in priveznim nastavkom. :-
Brez odprtih navzgor! — Streha popolnoma varna pred nevihtami!
:- Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti. :-
Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se sprejmejo.

VELIKO SKLADIŠČE

OBUVALA

Svetovnoznanih tovarn „Zip-Top“

„William Cooks & Brother“ in domačega izdelka.

Fasone elegantne, blago trpežno, cene solidne.

J. Drufovka - Gorica,

Gosposka ulica 3 nasproti „Monta“.

Ochsena kocke za juho po 3 vin.

začinijo in okrepijo vsako juho, omako, gulaš itd. 1 kocka zadostuje za 1 krožnik izvrstne hranilne **goveje juhe** s krompirjem, zelenjavo in močnim mesnim okusom. **Ochsena kot nadomestek mesa** imamo potemtakem kot

dobro kosilo za 3 do 6 vin. za osebo

en poskus prepriča. Dobiva se v škatlah po 48 kock po 3 vin. komad franco in prosto colnine v vsaki kraj Avstro-Ogrske. Plača se po prejemu in odobritvi koncem meseca. Kar ne vgaja se vzame nazaj. Za razprodajalce v škatlah po 900 komadov po znatno znižani ceni. Ochsena je trajna in uradno patentovana.

Altona (Elbe), MOHR & Comp., Z. Z O. Z. 328-1

Splošna hranilnica v Trstu

osnovana po načelih hranilničnega regulativa z dne 2. septembra 1844, je pričela poslovati

s 1. oktobrom t. l. **URADI** v ulici Torre Bianca št. 41.

Uradne ure od 9. - 12. in 3. - 5. pop.

Vložna obrestna mera 4⁰/₁₀₀.

»Splošna hranilnica« v Trstu je edini slovenski zavod na Primorskem, ki je upravičen sprejemati vloge, za katere se zahteva **pupilarna varnost!**

312-1

Prvo Vacuum goriško čistilno podjetje

Gorica, Via Ascoli št. 20.

Priporoča se za čiščenje novih stavb, javnih uradov, gledališč, cerkev, šol, sanatorjev, hotelov, kavarn, restavracij itd. — Pri privatnikih: osnaženje prahu na hišnih opravah kakor: strop, stene, preproge, zavese, pod, oblažnjeno pohištvo, draperije, postelje itd. — Namazanje in poliranje parketov ter čiščenje sip. — V shrambo se sprejema preproge proti mesečnemu plačilu in po zelo nizkih cenah.

109-22 Posluži se s proračuni in prospekti.

Mirodilnica, papirnica in tovarna šolskih zvezkov

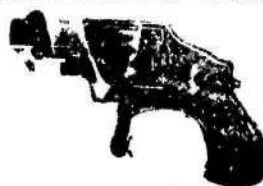
Kožnar & Cⁱ - Gorica, tik sadnega trga.

Najcenejši nakupovalni vir.

Na drobno in debelo.

- Češko-Budějovický papírový průmysl -
Č. Budějovice.

KUPUJTE LE CIRIL-METODOV PAPIR ZA SLOVENCE V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

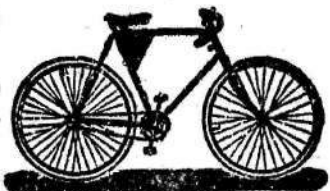
Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Altena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako-

vrstno šivanje in štikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako-trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po to-

varniški ceni pri trdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.